

בש"פ 6293/18 - קאיד אבו סרחאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6293/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: קאיד אבו סרחאן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ע' וינברג-נוטוביץ) מיום 1.8.2018 במ"ת 50867-06-18

בשם העורר: עו"ד אבנר שמש

בשם המשיבה: עו"ד הילה גורני

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ע' וינברג-נוטוביץ) במ"ת 50867-06-18 מיום 1.8.2018 במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הרקע לערר

עמוד 1

1. ביום 21.6.2018 הוגש כתב אישום נגד העורר המייחס לו מספר עבירות שוד לצד עבירות אלימות. בתמצית, על פי עובדות כתב האישום, העורר היה חלק מחוליה בה פעלו שלושה שותפים נוספים, אשר זהותם אינה ידועה למאשימה, וזו ביצעה סדרת מעשי התפרצות לבתי עסק וגניבה מהם בין הימים 22.5.2018-24.5.2018. חברי החוליה פעלו בשיטה לפיה בשעות הלילה נסעו ברכב מסוג יונדאי בכביש 6 מדרום לצפון ויצאו במחלף "קסם" לכיוון שכונה בדואית הסמוכה ליישוב אלפי מנשה. מעט זמן לאחר מכן יצאו חברי החוליה מהשכונה הבדואית ברכב מסוג אופל ובאמתחתם מכשירי פריצה, תדלקו את רכב האופל בתחנת דלק "פז" והמשיכו ליעדם.
2. האישום החמור בכתב האישום נסוב על ליל ה-24.5.2018, בו בתום אחת ההתפרצויות נמלטו העורר ושותפיו ברכב האופל ותוך נסיעה פרועה התנגשו במחסום חשמלי ולאחר מכן בניידת משטרה אשר חסמה את דרכם (להלן: אירוע השוד והדריסה). נוסף על כך, בשעה שאחד השוטרים ניגש לעבר הרכב בו נסעו העורר ושותפיו, הללו פתחו בנסיעה בכיוונו תוך סיכון חייו. לאחר מכן נטשה החוליה את רכב האופל וכעבור כשעה וחצי התפרצו לרכב נוסף מסוג שברולט. משהבחין בעל הרכב, מר אורי עדן (להלן: עדן), כי נעשה ניסיון לגנוב את רכבו נתלה על צידו הימני של הרכב תוך אחיזה באחד מחלקי הרכב הפנימיים. בתגובה לכך האיצו העורר ושותפיו את מהירות הנסיעה, זגזגו בפראות ואף הפעילו כוח פיזי על עדן בניסיון להפילו, דבר אשר הביא לגרירתו כ-100 מטר על הכביש, דריסתו על ידי גלגל הרכב ופציעתו באופן קשה. לאחר מרדף משטרתי עצרו העורר ושותפיו את רכב השברולט בשכונה הבדואית ופתחו במנוסה רגלית אשר הסתיימה במעצרו של העורר.
- בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.
3. בהחלטתו מיום 1.8.2018 סקר בית המשפט המחוזי את הראיות בתיק ובחן האם יש בכוחן כדי לייחס לעורר, ולו לכאורה בלבד, את המיוחס לו. על פי קביעת בית המשפט מחומר הראיות עולה מסכת ראיות נסיבתיות מאירוע השוד והדריסה הקושרת את העורר אף לאירועים הקודמים לאירוע זה ובהם גם ההתפרצויות בימים 22.5.2018 ו-23.5.2018. בין ראיות אלו ציין את בריחת העורר מכוחות המשטרה תוך כדי השלכת פריטי לבוש, אשר בדיקות דנ"א קשרו פריטים אלה אליו. כמו כן, בעת מעצרו לבש העורר מכנסיים בעלי סימן היכר ייחודי (פס לבן לאורך המכנס) אשר נצפו במצלמות האבטחה בבתי העסק שנפרצו. בנוסף, סרטוני מצלמות האבטחה בבתי העסק שנפרצו תיעדו שיטת פריצה זוהי - שבירת ציר צדדי בתריס המתכת של בית העסק, הוצאת אחד משלבי והרמתו. כמו כן, מבתי העסק נפרצו פריטים דומים - חפיסות סיגריות, טבק ואלכוהול לצד כסף מזומן. בית המשפט ציין כי אף שמדובר בראיות נסיבתיות, על פניהן הן בעלות עוצמה, משתלבות זו עם זו ועולות לכדי מסכת ראייתית רצופה שיש בה לבסס הרשעה. לצד זאת צוין כי העורר לא סיפק הסבר חלופי הגיוני ושתק בעת חקירתו. באשר להתנגשות בניידת המשטרה קבע בית המשפט המחוזי כי אף שהשאלה מי התנגש במי אינה נקייה מספקות, די בכך שניידת המשטרה ביקשה למנוע את בריחת החוליה על ידי חסימת נתיב הנסיעה לצד נסיעתה הפרועה של החוליה כדי לבסס תשתית ראייתית לכאורית אף באישום זה. נוכח האמור קבע בית המשפט המחוזי כי העורר יעצר עד תום ההליכים נגדו.

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים

4. בא-כוח העורר משיג על החלטת בית המשפט המחוזי וטוען כי עוצמת הראיות הקושרות את העורר

לאירועים המתוארים בכתב האישום נמוכה מאוד. כלל הראיות הקיימות הן ראיות נסיבתיות, ואף לו היה בהצטרפותן יחדיו כדי להוות תשתית ראייתית לכאורה, הרי שמדובר בתשתית ראייתית ברף הנמוך נגדו.

5. נטען כי הראיות הקושרות את העורר להתפרצויות ולאירוע השוד והדריסה מתמקדות בבגדי העורר בעת מעצרו. ברם, לטענתו דוחות הפעולה מאירוע השוד וההתפרצות מתארים אדם רעול פנים אשר זרק פרטי לבוש, דבר המותיר את זיהוי העורר על סמך מבנה גופו בלבד. כך עולה אף מעדותו של סייר איתוראן אשר נקרא למקום בשל גניבת רכב השברולט. באשר לראיות הנסיבתיות הקושרות את רכב האופל למעשי הפריצה ובהן צילומי מצלמת אבטחה מתחנת הדלק "פז", וחפצים אשר נמצאו ברכב כגון קופה רושמת וכובע ירוק השייך לבעל אחד העסקים שנפרצו, נטען כי אין בראיות אלו כדי לקשור את העורר לרכב האופל. ממילא אפוא אין בהן כדי להצביע על מעורבותו באירועי הפריצה המיוחסים לו. גם בנוגע לטענות על אודות שיטת הכנה וביצוע נטען כי לא ניתן להצביע על העורר כמי שביצע את ההתפרצויות.

6. קביעת בית המשפט אף שגויה בנוגע לאירוע ההתנגשות בניידת המשטרה וסיכון חיי השוטר. מדוחות הפעולה עולה כי רכב האופל נפגע על ידי הניידת, וכי פנה בנסיעתו לעבר הצומת ולא לכיוון השוטר. בשים לב לכך, שגה בית המשפט עת קבע כי העובדה שניידת המשטרה היא זו שהתנגשה ברכב אינה מורידה או מעלה. העורר אף הפנה לזיהוי הראשוני של עדן בו נאמר כי הרכב השברולט נגנב על ידי תאילנדים. לטענת העורר, בשים לב לספק באשר לזהות הפורצים לרכב, שגה בית המשפט המחוזי עת קבע כי טענה זו ראויה להתברר בתיק העיקרי. לבסוף ציין בא-כוח העורר כי גרסת העורר לפיה יתכן שאחר נטל את פריטי הלבוש, הניחם ברכב היונדאי ולאחר מכן השליכם בסמוך למקום בו נתפס כלל לא נבדקה על ידי המשטרה. לאור האמור עתר בא-כוח העורר להורות על שחרורו של העורר בתנאים מגבילים.

7. מנגד, המשיבה סמכה את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי וסברה כי דין הערר להידחות. הגם שחלק ניכר מן הראיות הן נסיבתיות, הרי שהן עומדות ברף הנדרש למעצר עד תום ההליכים. באשר לאירוע השוד והדריסה יש שפע ראיות הקושרות את העורר לביצועו: השוטרים זיהו את חברי החוליה בורחים והחלו במרדף אחריהם בסופו העורר נתפס; העורר לבש בגדים בעלי סימני זיהוי ייחודיים אשר הופיעו בקלטות מצלמות האבטחה מהתפרצויות קודמות; פריטי הלבוש אשר העורר השליך, בהם מסיכת סקי, נשאו ממצאי דנ"א שלו; ברכב האופל אשר שימש את חברי החוליה נמצאו פריטים הקושרים אותם לאירועים קודמים, בהם קופה רושמת. באשר להתנגשות בניידת המשטרה, אין ספק כי חברי החוליה נהגו בפראות ואף אם הפעולה האחרונה בטרם ההתנגשות הייתה של ניידת המשטרה, הרי שההתנגשות הייתה תוצאה של נהיגה פרועה וסיכון חיי אדם. באשר לטענת בא-כוח העורר כי עדן אמר שרכבו נגנב על ידי תאילנדים, טענה המשיבה כי האמירה המיוחסת לו נאמרה בשעה שהיה פצוע וככל הנראה התכוון שהפועלים התאילנדים היו עדים לפריצה לרכבו. על כל פנים אין מדובר באמירה המכרסמת בעוצמת הראיות נגד העורר.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בערר ובחומר הראיות שהונח לפני, מצאתי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית איתנה נגד העורר ודין הערר להידחות.

9. המבחן לקיומן של ראיות לכאורה הוא, כידוע מקדמת דנא, אם בחומר החקירה מצוי פוטנציאל ראייתי אשר

יכול להוביל להוכחת אשמת הנאשם בסוף ההליך (בש"פ 562/18 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (4.3.2018)). בית המשפט אינו נדרש לדון בשאלת משקלן של הראיות או בשאלת מהימנותם של עדים בשלב זה של ההליך, שכן אלה יידונו לפני בית המשפט בהליך העיקרי (בש"פ 1658/18 בדראן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.3.2018)); בש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (19.12.2013)). עוד נקבע בפסיקת בית משפט זה, כי ניתן להורות על הארכת מעצר עד תום ההליכים גם בשעה שמדובר במסכת ראיות נסיבתיות בלבד, ככל שאלו עוצמתיות על פניהן, ושילובן יחד יוצר על פני הדברים מסכת ראיתית רצופה שיכולה לבסס הרשעה (בש"פ 4458/18 מיישיב נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (24.6.2018)) (להלן: עניין מיישיב)). בשים לב למבחנים המפורטים, יבחן להלן המארג הראייתי המוצג בתיק החקירה המשטרית.

10. עיון בתיק החקירה מלמד על שיטת הכנה וביצוע לפיה שלושת אירועי ההתפרצות המיוחסים לחוליה החלו באופן הבא: נסיעת החוליה מדרום לצפון ברכב מסוג יונדאי בכביש 6 ויציאה במחלף "קסם צפון" הסמוך לשכונה הבדואית. זמן קצר לאחר מכן רכב מסוג אופל נכנס לתחנת דלק "פז" הסמוכה, מתדלק ויוצא. בשלושת אירועי הפריצה, כלי הרכב תועדו במסגרת זמנים המאפשרת החלפת רכב היונדאי ברכב האופל עובר לתיעוד רכב האופל בתחנת הדלק. כך, מעיון בדו"ח תנועות של כביש 6 עולה כי רצף האירועים בליל 24.5.2018 – החל מתיעוד רכב היונדאי בכביש 6 במחלף "שורק צפון" (בשעה 1:09) ומספר דקות לאחר מכן במחלף "קסם צפון" (בשעה 1:27), דרך תיעוד רכב האופל במצלמות תחנת הדלק "פז" (בשעה 2:14) ועד לתיעודו במחלף "חורשים דרום" (בשעה 2:23), מתאפשר במסגרת זמנים זו.

11. בנוסף, מדוחות הפעולה של השוטרים אשר עצרו את החשוד (רס"ל אברהים רחאל ורס"ל מיכאל אזוגי) עולה כי זיהוי העורר התבסס, לצד מבנה גופו, גם על מכנסיו (כאמור, שחורות עם פסים לבנים בצדדים) וצבע חולצתו אשר נצפו בתחילת המרדף ובעת תפיסתו. העורר גם תועד עם אותם מכנסיים במצלמות האבטחה בבתי העסק שנפרצו (כך למשל מצלמה 4 בחנות EPHONE בשהם, שעה 3:30). בהקשר זה אציין כי לאחר שצפיתי בקפידה בתיעוד מצלמות האבטחה ובתמונות העורר בעת מעצרו, הגעתי למסקנה כי מדובר בראיות לכאורה בעלות משקל רב. בנוסף, מדוחות הפעולה אף עולה כי העורר נצפה משליך פריטי לבוש שונים ("סוויטשרט" שחור, זוג כפפות ומסיכת סקי). לצד זאת, חוות דעת ביולוגית העלתה כי על פריטי לבוש אלו נמצאו שרידי דנ"א של העורר (חוות דעתה של ד"ר לינה קירשנבאום).

12. לגבי טענת העורר כי עדן אמר שתאילנדים גנבו את רכבו, אכן סמוך לעת האירוע נגבתה עדות מגב' דיני זלוור לדבריה בשעה שעדן שכב על הכביש לאחר דריסתו אמר לה: "גנבו לי את האוטו תאילנדים". מנגד, בשיחת בירור שערך רס"ר אבינועם צדק עם עדן ביום 14.6.2018 הבהיר עדן כי התכוון שהעובדים התאילנדים עשויים לדעת מי גנב את רכבו, שכן הם מתגוררים בסמוך ובאותה שעה כבר יוצאים למקום עבודתם, ומפאת כאביו אמר תאילנדים בלבד. אין לכחד כי קיימת חוסר בהירות בנוגע לאמירה זו – דא עקא, לאור מכלול הראיות בתיק לא מצאתי כי בכוחה של טענה זו לכרסם בעוצמת הראיות לכאורה נגד העורר, ומקומה בהליך העיקרי.

13. לכך יש להוסיף את חוות דעת מז"פ של המומחה במעבדת סימנים וחומרים, לפיה בין מסכת הפנים, ה"סוויטשרט" וזוג הכפפות אשר השליך העורר במהלך המרדף המשטרתי אחריו, לצד מכנסיו ונעליו בעת מעצרו, ובין לבוש הפורץ המופיע בסרטוני האבטחה בבתי העסק אשר נפרצו, קיימת התאמה סוגית, דהיינו הללו בעלי מאפיינים בולטים דומים.

14. מן המקובץ עולה אפוא, כי טענת העורר לפיה ייתכן כי אחר נטל את פרטי הלבוש, הניחם ברכבו והשליכם בסמוך למקום בו התקיים המרדף המשטרתי בתומו הוא נתפס, נראית בשלב זה של בחינת הראיות לכאורה, כתרשיש דחוק.

15. לכל האמור יש להוסיף את שתיקתו של העורר בחקירתו במשטרה לאחר שהוטחו בפניו חלק מן הראיות. הלכה היא כי שתיקתו של נאשם בחקירה עשויה לשמש כחיזוק לראיות התביעה נגדו. הטעם לכך הוא כי בחירת הנחקר לשותוק במהלך החקירה אינה עולה בקנה אחד עם חפותו. ההנחה היא שאדם חף מפשע יחפוץ למסור גרסה לשם הפגת החשדות המועלים נגדו. על כן, בהיעדר טעמים סבירים ומשכנעים להחלטתו לשמור על זכות השתיקה, תהווה השתיקה ראיית חיזוק לראיות נגדו, גם הנסיבות שבהן (וראו: בש"פ 2751/18 מדינת ישראל נ' אבו עסא, פסקה 17 (1.5.2018)). הדבר תקף לצורך הרשעה של נאשם, ומקל וחומר תקף גם לצורך הכרעה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה בשלב המעצר עד תום ההליכים (וראו: עניין משייב, פסקה 27; בש"פ 7129/15 מדינת ישראל נ' גפני, פסקה 15 (28.10.2015)). בענייננו, העורר אף לא סיפק כל הסבר מניח את הדעת לשתיקתו בחקירה. על כן, שתיקתו עומדת לו לרועץ ותומכת בקיומה של תשתית ראייתית נגדו.

16. משכך, כמפורט לעיל, צדק בית המשפט המחוזי עת קבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית לכך שהעורר ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, והיא מהווה תשתית מספקת כדי להצדיק את מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. למעלה מן הצורך יצוין כי עיון ברישום הפלילי של העורר מלמד כי הוא בעל עבר פלילי מכביד ועשיר הכולל מספר רב של מעשי שוד ואלימות ונשקפת ממנו מסוכנות בלתי מבוטלת, ועל כן נוכח האמור על עוצמת התשתית הראייתית אין מקום להורות על בחינת חלופת מעצר בעניינו.

סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד בתשרי התשע"ט (3.10.2018).

ש ו פ ט